

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-02645/2018-ERU

V Ostravě dne 25. června 2018

Č. j. 02645-10/2018-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení zahájeném dne 3. dubna 2018 a vedeném pod sp. zn. OSR-02645/2018-ERU s obviněným z přestupku, fyzickou osobou podnikající - [redacted], se sídlem [redacted], IČO: [redacted], zastoupeným [redacted], advokátem se sídlem [redacted], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, fyzická osoba podnikající [redacted], se sídlem [redacted], IČO: [redacted] (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 téhož zákona prováděl dne 13. září 2016 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Dobřichovice v ulici [redacted] na parcele číslo [redacted] zemní práce v souvislosti se stavbou rodinného domu, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 25, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá pokuta ve výši 29 000 Kč (slovy: dvacet devět tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 8618.

III. Dle ust. § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení dále ukládá povinnost uhradit náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou

splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 8618.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 3. dubna 2018 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením příkazu č. j. 02645-3/2018-ERU ze dne 28. března 2018 správní řízení s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly vedené pod sp. zn. 08190/2017-ERU a zahájené dne 7. srpna 2017 podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů.

II. Kontrolní zjištění

Předmětem kontroly bylo dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 13. října 2017 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 08190-12/2017-ERU. Kontrolou bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení prováděl dne 13. září 2016 v obci Dobřichovice v ulici [REDAKCE] na parcele číslo [REDAKCE] v blízkosti plynárenského zařízení - středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 25 (dále také „plynovodní přípojka“ či „plynárenské zařízení“) činnost, v jejímž důsledku došlo v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto energetického zařízení. Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému ve shora konkretizovaném protokolu o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

III. Průběh správního řízení

Úřad vydal dne 28. března 2018 příkaz č. j. 02645-3/2018-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen 3. dubna 2018. Uvedeným příkazem uznal Úřad účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Úřad účastníkovi řízení výrokem II. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 39 000 Kč.

Dne 21. března 2018 byl do správního spisu převzat kontrolní spis sp. zn. 08190/2017-ERU, o čemž byl vyhotoven Záznam o vložení do spisu.

Dne 11. dubna 2018 byl Úřadu do datové schránky doručen odpor zástupce účastníka řízení. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě. Účastník řízení v odporu pouze namítal, že příkaz považuje za nesprávný.

Dne 2. května 2018 zaslal správní orgán zástupci účastníka řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se, doložit majetkové poměry, č. j. 02645-5/2018-ERU, které mu bylo doručeno dne 3. května 2018. Úřad účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí,

o možnosti doložit majetkové poměry a možnosti požádat o nařízení ústního jednání v souladu s ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky. Současně účastníka řízení vyrozuměl o tom, co tvoří podklad rozhodnutí ve věci.

V přípisě ze dne 14. května 2018 účastník řízení prostřednictvím svého zástupce sdělil, že měl pracovní úraz a je hospitalizován na oddělení ARO ve Fakultní nemocnici v Motole a žádal o poskytnutí lhůty 1 měsíce k vyjádření a doplnění dokladů o majetkové a osobní situaci.

V přípisě ze dne 22. května 2018 účastník řízení prostřednictvím svého zástupce sdělil, že je od 10. května 2018 v pracovní neschopnosti pro mnohočetná poranění pánve a obratlů. Účastník řízení byl nejprve 4 dny hospitalizován na oddělení ARO Fakultní nemocnice v Motole a v době podání zprávy je hospitalizován na jednotce intenzivní péče kde bude cca 1 týden a následně bude v zařízení poskytujícím rehabilitační péči. Účastník řízení dále uvedl, že je ženatý s manželkou [REDAKCE], která je na mateřské dovolené se synem [REDAKCE], narozeným [REDAKCE]. Ve společné domácnosti s nimi žije [REDAKCE], narozená [REDAKCE]. Rodina bydlí v nemovitosti strýce a hradí obvyklé náklady na služby spojené s bydlením (voda, elektřina). Účastník řízení má uzavřenou smlouvu o úvěru na automobil značky Ford Mondeo, kdy splácí společnosti Autoleasing a.s. měsíčně částku [REDAKCE] Kč, účastník řízení dále splácí společnosti ČSOB Leasing, a.s. částku [REDAKCE] Kč měsíčně, kdy si pořídil stroj JCB s kladivem, splácí společnosti ESSOX s.r.o. na úvěr měsíčně částku [REDAKCE] Kč poskytnutý na pořízení automobilu Ford Focus, splácí společnosti Proficredit měsíčně částku [REDAKCE] Kč. Základ daně z příjmů za rok 2017 u účastníka řízení činil [REDAKCE] Kč. S ohledem na pracovní úraz je vysoce pravděpodobné, že do konce roku 2018 budou příjmy účastníka řízení nulové či velmi omezené. Z výše uvedených dokladů je zřejmé, že účastník řízení nad rámec běžných nákladů na bydlení a domácnost splácí měsíčně částku [REDAKCE] Kč a pokuta ve výši 39 000 Kč by pro něj měla likvidační charakter. Účastník řízení navrhoval, aby si ohledně zdravotního stavu účastníka řízení správní orgán vyžádal zprávu z Fakultní nemocnice v Motole, případně aby účastníkovi řízení byla poskytnuta lhůta k předložení zprávy, která mu bude vystavena v souvislosti s převezněním na rehabilitační pracoviště. Pro případ, že by lhůta poskytnuta nebyla, účastník řízení žádal, aby mu bylo uloženo napomenutí, případně pokuta výrazně snížena. Spolu s tímto vyjádřením účastník řízení předložil tyto listiny: rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti, hlášení škodní události – pracovní neschopnost, daňové priznání za rok 2017, smlouvu o úvěru č. [REDAKCE] na pořízení automobilu značky Ford Mondeo, splátkový kalendář, fakturu, kupní smlouvu týkající se automobilu značky Ford Focus, splátkový kalendář ČSOB Leasing (JCB), seznam vydaných faktur, přijatých faktur a stav pokladny.

V přípisě ze dne 31. května 2018, č. j. 02645-9/2018-ERU, správní orgán účastníkovi řízení sdělil, že jeho žádostem o prodloužení lhůty k předložení dalších dokladů nevyhověl.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ust. § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

IV. Popis skutkového stavu

Zemní práce v souvislosti se stavbou rodinného domu v obci [REDAKCE] v ulici [REDAKCE] na parcele číslo [REDAKCE] prováděl účastník řízení na základě Objednávky výkopových prací uzavřené s objednatelem [REDAKCE], bytem [REDAKCE], [REDAKCE] (dále jen „objednatel“ či „stavebník“). Předmětem objednávky bylo provedení výkopových prací dne 13. září 2016 na stavbě rodinného domu v obci [REDAKCE], ulice [REDAKCE].

Pro stavbu rodinného domu v [REDAKCE] bylo na žádost [REDAKCE] dne 5. května 2015 vydáno stanovisko správce plynárenského zařízení zn. [REDAKCE], v němž se uvádí, že v zájmovém prostoru stavby dojde k dotyku se STL plynovodním zařízením PEd50, d25. V bodě 6 stanoviska je uvedeno, že nebude použito nevhodného nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí.

Vytyčení plynárenského zařízení v terénu nebylo provedeno.

Dne 13. září 2016 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci [REDAKCE] v ulici [REDAKCE] na parcele číslo [REDAKCE] k poškození plynovodní přípojky účastníkem řízení.

Účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 17. srpna 2017 zaslaném kontrolnímu orgánu v rámci kontroly uvedl, že práce prováděl na základě žádosti stavebníka. Předmětem žádosti bylo zhotovení výkopu hlubokého cca 30 cm, a to podél garáže na jeho pozemku za účelem následného zhotovení izolace stavby proti vlhkosti. Stavebník mu předal objednávku prací, se kterou účastník řízení souhlasil, a byla tak uzavřena smlouva o dílo. V rámci provádění díla pak byl povinen postupovat dle pokynů objednatele a celý výkop prováděl přesně tak, jak mu v průběhu prací objednatel ukládal. Před zahájením prací se účastník řízení zajímal u objednatele, zda hrozí v místě plánovaného výkopu porušení jakýchkoliv vedení uložených v zemi, a byl ujištěn, že nikoli. Účastník řízení jako subdodavatel stavebníka neměl povinnost vést o pracích stavební deník a ani neměl možnost do žádného stavebního deníku nic zapsat, neboť stavebník žádný stavební deník na stavbě nevedl. Rovněž nebyl vyhotoven zápis o předání staveniště, protože žádné staveniště účastník řízení za účelem provedení díla nepřebíral, když stavebník byl po celou dobu prací přítomen. Ihned po přerušení plynovodní přípojky účastník řízení přivolal pracovníky správce plynárenského zařízení, Policii ČR a hasiče. Havárie tak byla odstraněna bez vzniku nebezpečí pro své okolí. Účastník řízení dále namítal, že není vůbec zřejmé, že v trase výkopu existovalo ochranné pásmo ve smyslu ust. § 68 energetického zákona. Účastník řízení navrhoval, aby Úřad učinil dotaz na příslušný stavební úřad za účelem zjištění, za jakých podmínek byla dotčená plynovodní přípojka na pozemek umístěna a zkolaudována. K přerušení plynovodní přípojky tak došlo dle názoru účastníka řízení zcela bez jeho zavinění.

Objednatel prací ve svém vyjádření v rámci kontroly sdělil, že si u účastníka řízení objednal odhrabání zeminy do hloubky cca 30 cm u garáže stojící na jeho pozemku. Vzhledem k tomu, že veškerá práce byla prováděna na jeho pozemku, nezajistil vytyčení plynárenského zařízení, které leží mimo jeho pozemek. Účastníkovi řízení nepředával ani žádnou technickou dokumentaci.

Z Úředního záznamu s návrhem na založení vyhotoveného Policií České republiky, Krajským ředitelstvím policie Středočeského kraje, Územním odborem Praha venkov – ZÁPAD, Obvodním oddělením Řevnice (dále jen „Policie ČR“) dne 13. září 2016, č. j. [REDAKCE], jehož kopie je součástí kontrolního spisu, správní orgán zjistil, že při jednání na místě v obci [REDAKCE], ul. [REDAKCE] stejného dne stavebník i účastník řízení uvedli, že si byli vědomi, že práce provádí v okolí plynovodní přípojky, ale i přesto došlo k přetržení plynárenského zařízení. Účastník řízení policejní hlídce předložil průkaz strojníka.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 206 m³ plynu do ovzduší za dobu 60 minut, nedošlo přitom k přerušení dodávky plynu žádnému konečnému zákazníkovi, jak vyplývá z Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 15. září 2016 a z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. hlášení v SAP PM [REDAKCE] ze dne 13. září 2016 (dále jen „protokol o narušení“). Z protokolu o narušení dále vyplývá, že účastník řízení prováděl zemní práce bagrem.

Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly účastníkem řízení uhrazeny.

Správní orgán si nevyžádal zprávu od příslušného stavebního úřadu dle žádosti účastníka řízení, neboť tento důkaz považoval za nadbytečný. Je tomu tak proto, neboť každá osoba, tedy i účastník řízení, musí svoji činnost konat jak v ochranném pásmu, ale i mimo ně s maximální opatrností, aby nedošlo k poškození energetických zařízení.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ust. § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

V. Právní hodnocení

Dle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Dle ust. § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. před 1. červencem 2017. Podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Jak právní úprava odpovědnosti za správní delikt fyzické osoby podnikající dle energetického zákona, ve znění účinném před 1. červencem 2017, tak i právní úprava odpovědnosti za přešupek fyzické osoby podnikající dle zákona o odpovědnosti za přestupky je založena na tzv. objektivní odpovědnosti, tj. odpovědnost je posuzována v obou právních

úpravách bez ohledu na zavinění. V tomto směru lze tedy konstatovat, že právní úprava dle zákona o odpovědnosti za přestupky není pro pachatele příznivější.

Ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, ve znění účinném do 30. června 2017, obdobně jako ust. § 23 odst. 1 v návaznosti na ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uvádí, že podnikající fyzická osoba za správní delikt, resp. přestupek, neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. Dle ust. § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se pak právnická osoba nemůže odpovědnosti za přestupek zprostit, jestliže z její strany nebyla vykonávána povinná nebo potřebná kontrola nad fyzickou osobou, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, nebo nebyla učiněna nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení přestupku. Toto ustanovení se uplatní i v případě fyzické osoby podnikající. Správní orgán tudíž dospěl k závěru, že pro posouzení obecné odpovědnosti účastníka řízení za spáchání přestupku se použije právní úprava účinná v době spáchání přestupku, tj. právní úprava dle energetického zákona, neboť právní úprava obecné odpovědnosti fyzické osoby podnikající za přestupek dle zákona o odpovědnosti za přestupky je ve svém důsledku pro pachatele totožná, ne-li méně příznivá s přihlédnutím k nemožnosti vyvinění dle ust. § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán dále přistoupil k vyhodnocení příznivosti znění speciálního zákona upravujícího odpovědnost za přestupek účastníka řízení, kdy konstatuje, že energetický zákon byl po spáchání vytykaného jednání účastníka řízení specifikovaného ve výroku I. tohoto rozhodnutí několikrát novelizován, a to naposledy zákonem č. 225/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kdy tato novela nabyla účinnosti 1. ledna 2018 (dále jen „novelizovaný energetický zákon“).

Jak energetický zákon [v ust. § 91a odst. 1 písm. o)], tak i novelizovaný energetický zákon [taktéž v ust. § 91a odst. 1 písm. o)] vždy trestal a trestá toho, kdo poruší ust. § 68 odst. 3 těchto zákonů. Z uvedeného tedy vyplývá, že právní úprava posouzení odpovědnosti za přestupek novelizovaného energetického zákona není pro účastníka řízení příznivější, neboť je totožná s právní úpravou účinnou v době spáchání činu. Správní orgán proto posoudil jednání účastníka řízení podle právní úpravy účinné v době, kdy byl přestupek spáchán.

Dle ust. § 112 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. od 1. července 2017, na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přestupky a jiné správní delikty použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona i novelizovaného energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Výše pokuty je tedy u energetického i novelizovaného energetického zákona stejná.

Energetický zákon a rovněž novelizovaný energetický zákon tedy za přestupek dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) neumožňuje pachateli uložit jinou sankci než pokutu, a to bez možnosti např. mimořádného snížení výměry pokuty či dokonce upuštění, resp. podmíněného upuštění, od uložení správního trestu jak upravuje zákon o odpovědnosti

za přestupky v ust. § 42 až 44. Správní orgán má tedy za to, byť i pouze s ohledem na uvedená ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky, že právní úprava týkající se určení druhu a výměry sankce je dle zákona o odpovědnosti za přestupky pro účastníka řízení příznivější než právní úprava dle energetického zákona, a tudíž při určení druhu a výměry sankce za spáchání správního deliktu postupoval dle části druhé hlavy VII zákona o odpovědnosti za přestupky a novelizovaného energetického zákona, který vyhodnotil jako pro pachatele příznivější, jak i dále vyplývá z části VI. „Uložení správního trestu“ odůvodnění tohoto rozhodnutí.

V. I. Obecný právní rámec

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8 až 10 nebo § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V. II. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení, a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

Z podkladů obsažených ve správním spise bylo prokázáno, že účastník řízení věděl, že zemní práce provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení či v jeho blízkosti, neboť měl k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení. Účastník řízení též při podání prvotního vysvětlení na Policii ČR, které proběhlo stejný den, kdy došlo k poškození plynárenského zařízení, uvedl, že věděl, že práce provádí v okolí plynovodní přípojky.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se zde o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

V. III. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive

z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení, k přerušení dodávky plynu konečnému zákazníkovi a k úniku plynu do ovzduší. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat.

V. IV. Odpovědnost za přestupek

Správní orgán se dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku. Dospěl přitom k závěru, že si účastník řízení ačkoliv věděl, že se nachází v blízkosti plynovodní přípojky, nepočínal s dostatečnou opatrností a obezřetností, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo, a nevyvaložil tak veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil.

Ke sdělení účastníka řízení, že v rámci provádění díla byl povinen postupovat dle pokynů objednatele, správní orgán uvádí, že z objednávky výkopových prací nic takového nevyplývá. Námitka účastníka řízení tak nemá na skutkový stav věci a jeho odpovědnost za přestupek žádný vliv.

K námitce účastníka řízení, že za dodržování povinností podle ust. § 68 energetického zákona by měl odpovídat stavebník, správní orgán uvádí, že ust. § 152 zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon, ve znění účinném do 30. června 2017, na které odkazuje účastník řízení, odpovědnost stavebníka v uvedeném směru neupravuje. V této souvislosti je nutno poukázat na odpovědnost zhotovitele prací podle ust. § 3 bodu 1 nařízení vlády č. 591/2006 Sb. a přílohy č. 3 (část II. Příprava před zahájením zemních prací, bod 4), která výslovně uvádí, že před zahájením zemních prací musí být na terénu vyznačeny polohově, popřípadě též výškově trasy technické infrastruktury, zejména podzemních vedení technického vybavení podle zvláštního právního předpisu. Správní orgán proto i tuto námitku účastníka řízení považuje za nedůvodnou, neboť bylo jeho povinností jako zhotovitele prací zajistit si před započítím prací vytyčení trasy plynárenského zařízení v terénu. V opačném případě tak účastník řízení na sebe převzal riziko z případných vzniklých škodlivých následků.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

VI. Uložení správního trestu

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 novelizovaného energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem spáchaného přestupku.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Při stanovení pokuty vyhodnotil správní orgán provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení bez znalosti jeho přesného uložení jako přitěžující okolnost. Stejně tak vyhodnotil okolnost, že účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení bagrem.

Účastník řízení, svým jednáním poškodil plynovodní přípojku, tedy, z hlediska energetického, zařízení menšího významu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo ke střednímu úniku množství plynu do ovzduší, ale nedošlo k přerušení dodávky žádnému konečnému zákazníkovi. Všechny tyto okolnosti hodnotí správní orgán jako mírně přitěžující. Správní orgán si je přitom vědom, že délku trvání úniku nemohl účastník řízení žádným způsobem ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu nákladů spojených s opravou plynárenského zařízení.

Účastník řízení nebyl v poslední době evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení.

Správní orgán při posuzování majetkových poměrů účastníka řízení vycházel z následujících informací zaslanych účastníkem řízení. Účastník řízení je v pracovní neschopnosti od 10. května 2018. Účastník řízení byl 4 dny hospitalizován na oddělení ARO ve Fakultní nemocnici v Motole v Praze pro mnohočetná poranění pánve a obratlů. Následně byl účastník řízení hospitalizován na jednotce intenzivní péče a následně se bude muset podrobit rehabilitační péči. Účastník řízení je ženatý s manželkou [REDAKCE], která je na mateřské dovolené se synem [REDAKCE], narozeným [REDAKCE]. Ve společné domácnosti s nimi žije [REDAKCE], narozená [REDAKCE]. Rodina bydlí v nemovitosti strýce a hradí obvyklé náklady na služby spojené s bydlením (voda, elektřina). Účastník řízení má uzavřenou smlouvu o úvěru na automobil značky Ford Mondeo, kdy splácí společnosti Autoleasing a.s. měsíčně částku [REDAKCE] Kč, účastník řízení dále splácí společnosti ČSOB Leasing, a.s. částku [REDAKCE] Kč měsíčně, kdy si pořídil stroj JCB s kladivem, splácí společnosti ESSOX s.r.o. na úvěr měsíčně částku [REDAKCE] Kč poskytnutý na pořízení automobilu Ford Focus, splácí společnosti Proficredit měsíčně částku [REDAKCE] Kč. Z přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2017 správní orgán zjistil, že základ daně z příjmů u účastníka řízení činil [REDAKCE] Kč, daň činila [REDAKCE] Kč. Po odečtení daně tedy

příjem účastníka řízení činil ██████████ Kč.

Dle Údajů o subjektu daně z přidané hodnoty je účastník řízení též plátcem daně z přidané hodnoty a nejedná se o nespolehlivého plátce této daně. Plátcem uvedené daně je účastník řízení od 5. ledna 2016.

Správní orgán dospěl k závěru, že má dostatečné podklady týkající se majetkové a osobní situace účastníka řízení za účelem vydání rozhodnutí ve věci a proto nevyhověl žádosti účastníka řízení k předložení dalších dokladů a ani si nevyžádal zprávu o zdravotním stavu účastníka řízení z Fakultní nemocnice v Motole.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany. S ohledem na skutečnost, že účastník řízení má vyživovací povinnost k nezletilému synovi a manželce, která je na mateřské dovolené a nachází se v současné době ve složité životní situaci, správní orgán snížil účastníkovi řízení výši pokuty oproti její výši uložené příkazem a to na částku ██████████ Kč. Správní orgán v rámci rozhodování o výši pokuty nemůže zohlednit, že účastník řízení má dluhy, které správnímu orgánu sdělil, neboť lze zohlednit pouze zákonné vyživovací povinnosti účastníka řízení. Správní orgán má s ohledem na výše uvedené za to, že uložená pokuta nemůže být považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení, a nemá tedy likvidační charakter, tím spíše, že byla uložena u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty a v době rozhodování správního orgánu je účastník řízení finančně zajištěn příjmem, který získal ze svého podnikání za rok 2017.

Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností uložil správní orgán účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem.

Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta uložená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, vyhovuje zákonnému požadavku, tj. pokuty až do výše 15 000 000 Kč, a že byla stanovena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VII. Náklady řízení

Výrokem III. tohoto rozhodnutí je účastníkovi řízení ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal

porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka nákladů řízení částku ve výši 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

JUDr. Milada Sládečková, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava